

Ina de Vries-van der Lichte
KERSTFEEST IN ZUID-AFRIKA

Het was warm.

Dorianne veegde langs haar voorhoofd voor ze het vlees in de oven schoof.

Door de kleine keukenramen viel het zonlicht.

Ze knipperde met haar ogen toen ze naar de toppen van de bergen keek.

Trouwe wachters om hun stadje.

Die bergen trotseerden eeuw na eeuw de heftigste onweersstormen en de meest verschroeiende zon.

Fier en onwrikbaar hadden ze er gelegen, ook tweeduizend jaar geleden al.

Dorianne hield van haar bergen.

In gedachten gaf ze hen namen, die niemand wist.

Namen die verband hielden met haar stemmingen.

Ze verbond haar gedachten aan hun vormen en voor háár waren het levende wezens, bezielde vormen van de schepping.

Het geluid van blote voetjes op de tegels deed haar omkijken. Debbie.

„Lekker, mama!” De kleine neus snoof de geuren van vlees en soep.

Vertederd tilde Dorianne haar hoog op. „Moet je éven in de soeppan kijken?”

„Wat veel soep, mama, we kunnen er wel in zwemmen.”

Debbie gierde.

„Heb je wel geteld op je vingertjes hoeveel mensen er vandaag soep moeten eten?”

Zodra het kind weer op de grond stond, begon ze te tellen. „Papa, mama, Debbie . . .” tot zover ging het makkelijk.

„Sabina, Harry . . . eh . . .”

„En nog zes kindertjes . . .” hielp Dorianne.

Dat was te moeilijk voor Debbie. Haar kleine vinger-tjes schoten te kort.

Dorianne gaf haar het lepelvaasje.

„Kijk, nu kun je ze allemaal optellen.”

Debbie was een hele poos bezig. Ze legde alle lepeltjes naast elkaar en noemde de namen.

„Papa, mama, Debbie, Sabina . . .”

„Elf,” riep ze toen triomfantelijk.

„Goed zo,” zei Dorianne en ze prikte in het vlees. De geuren dreven door de keuken.

„Omdat het kerstfeest is,” zei Debbie tegen haar rug.

„Omdat het morgen kerstfeest zal zijn,” verbeterde Dorianne.

„Vandaag hebben we pakjesavond,” hield ze haar dochtertje voor.

„Ik weet alle pakjes te liggen,” verkneukelde Debbie zich, „wat zullen ze opkijken, hè mam. Denkt u dat de kindertjes blij zijn met hun cadeautje?”

„Vast wel,” wist Dorianne. „En nu moet jij me eens gaan helpen aardappels uit te zoeken, mooie kleine aardappels . . . dan ga ik ze schillen.”

Debbie was geruime tijd bezig met die belangrijke opdracht. Ze vergeleek nauwkeurig de aardappels uit de emmer op grootte.

De gedachten van Dorianne vlogen terug naar het ogenblik dat ze dit plan had bedacht.

Het was toen ze in de kerk de woorden hoorde: „Alzo lief heeft God de wereld gehad . . .”

Ze was op die gedachte blijven voortborduren. Moesten zij, mensen, die liefde niet in praktijk brengen, ieder op een eigen manier, in een eigen

hoekje van de wereld?

Hoe kon zij, Dorianne, dat in Zuid-Afrika doen?

En toen kwam als vanzelf het plannetje.

Ze zou haar trouwe hulp in de huishouding met man en kindertjes uitnodigen.

Een fijn etentje op de avond vóór kerst . . . cadeautjes . . . gezelligheid . . . liefde . . .

Danie was er dadelijk voor te vinden en Debbie vond het prachtig. Het kind was dol op gezelligheid. Het was jammer genoeg dat alle ooms en tantes, nichtjes en neefjes in Nederland woonden.

Debbie was vaak alleen. Van een gezellig familieleven was geen sprake.

Maar vandaag zou het huis volstromen.

Ondanks de warmte, ondanks de hitte die door de ramen binnenkwam, begon Dorianne te neuriën.

Debbie deed mee. Oude kerstliedjes waren het die Dorianne als kind had geleerd. „Stille nacht, heilige nacht . . .”

Vroeger, dacht ze, had ze altijd medelijden gehad met de herders in het veld van Efratha. Het was zo koud in de nacht. Nu wist ze dat het heet kon zijn . . . dat kerstfeest niet zo hoefde te zijn als in het vaderland.

Daar was het koud en nat en soms lag er sneeuw, donsachte sneeuw.

Maar altijd was het donker, de dagen waren kort. In de huizen heerste gezelligheid.

Dat miste ze hier, Dorianne.

Het was hier midden zomer, de zon blakerde onbarmhartig. Maar ze zou vanmiddag als Sabina en Harry met hun kinderen kwamen, alle gordijnen dichtdoen en de kaarsen aansteken. Ook de kunstkerstboom waar Debbie zo dol op was, zou branden.

Mooie lampjes hadden ze en kleurige versieringen.
Rood en groen en goud.
De kindertjes van Sabine zouden het ook mooi vinden.

Die middag kwam Danie voorrijden met een gehuurd busje. Dorianne tilde Debbie erin. Ze mocht mee om Sabina, Harry en hun zes kindertjes te halen. Toen ze wegreden, ging Dorianne nog even door het huis om alles na te kijken. Ze verschoof een kandelaar, tilde de deksel van de soeppan op en wreef met haar vingers langs het witte tafellaken dat ze al op de grote tafel had uitgespreid.

Vanavond zou het wel vol vlekken zitten met al dat grut van Sabina. Dat gaf niet, de wasmachine was daar goed voor. Dorianne ging nog even zitten. Ze vouwde haar bezwete handen. „Heer, wilt U ook aanwezig zijn?”

Ze schrok van haar eigen gebed. Kon dat? Op een wereld met zoveel miljoenen?

Wat betekende voor Hem deze kamer in dit warme land waar straks blank en zwart samen zouden feestvieren?

Flugger dan ze dacht, reed Danie voor.

En daar kwamen ze. Debbie voorop. De blonde, steile haartjes slingerend om haar verhitte gezichtje.

En daarachter Sabina, Harry, de zes kinderen. Zes zwarte kroeskopjes. Het haar van de meisjes stijf gekamd in een web van scheidinkjes.

Het oudste meisje zeulde de baby.

Dorianne opende wijd de deur.

„Kom binnen, kom binnen allemaal.”

Ze legde alle hartelijkheid die ze voelde in haar stem. Bedeesd volgden ze haar de kamer in. Zelfs Sabina, die toch regelmatig in dit huis kwam, deed be-

schroomd en durfde pas te gaan zitten toen Danie een stoel aanwees.

Dorianne was dadelijk druk bezig. Ze moest iedereen van frisdrank voorzien en van gekonfijte vruchten. Gelukkig hoorde ze Danie druk met Harry praten. Debbie kwebbelde tegen de kinderen. Die kende geen verlegenheid.

Dorianne was blij om het aandeel van vader en dochter. Een maaltijd bereiden was punt één, maar gezelligheid kweken was nummer twee.

Weldra was het huis vervuld van een plezierig geroezemoes. Zelfs Harry kwam los en vertelde in zijn zangerig Afrikaans over zijn werk als metselaar.

De maaltijd verliep goed. Natuurlijk stootte een van Sabina's kinderen tegen het bordje soep waardoor de helft eruit golfde en ging er een glas frisdrank over de tafel.

Dorianne zag kans te blijven glimlachen en was dankbaar dat Debbie niet met een beschuldigende vinger wees. Ze had de les van haar moeder goed ter harte genomen. Vandaag zou er niet gemopperd worden. Na de maaltijd las Danie het kerstverhaal.

„En het geschiedde in die dagen . . .”

Tijdens het voorlezen was het stil. Zelfs de baby was opgehouden met tateren.

Alleen de kaarsen knisterden een beetje en flakkerden onrustig door de tocht.

„Nu is Hij aanwezig,” dacht Dorianne en het deerde haar niet of het een verantwoorde gedachte was.

Ze zag Sabina's grote zwarte ogen vochtig en vol aandacht.

Ze zag de bruine handen van Harry stil op het witte tafellaken liggen. Ze zag de aandachtige snoetjes van zeven kindertjes . . .

„Geef vrede, Heer, geef vrede . . .” bad ze.

Het uitdelen van de pakjes gaf veel vrolijkheid.
Behalve de baby die er nog niets van begreep, was iedereen verrast met het geschenk.
Debbie was net zo verrast met elk pakje dat hun gasten openmaakten als met dat van haarzelf.
De kamer lag vol papier, lintjes, touwtjes, doosjes en ander verpakkingsmateriaal.
De vreugde steeg ten top.
De baby krijste en twee jongetjes werden door vader Harry hardhandig gescheiden toen ze ruzieden om een pakje.

Danie maakte een eind aan het feest. Hij nam een grote doos waar alle geschenken in konden en droeg die naar het busje.
Buiten begon het te schemeren.
Sabina, Harry en de kindertjes stapten in. Ook Dorianne en Debbie.
De gasten zouden naar huis gebracht worden maar eerst stond er nog een rit door het stadje op het program.
„Kerstbomen tellen,” noemde Debbie het.
Danie reed langzaam door de lanen en straten. En de kinderen telden . . .
Ze zagen verlichte bomen in de tuinen, die telden ook mee.
Echte kerstbomen stonden achter de vensters . . .
Debbie had weer al haar vingers nodig en leende er daarna nog tien van haar moeder.
In de zwartenvijk werden Sabina en haar gezin afgezet.
Het feest was voorbij.
Danie reed vlug naar huis.
Dorianne zag de chaos aan. Ze glimlachte. Voor haar waren het allemaal brokjes blijheid.

Toen de kamer opgeruimd was en Debbie in haar bedje lag, stapten Dorianne en Danie door de geopende tuindeuren naar buiten.

De maan hing als een schuitje tegen de blauw-zwarte lucht.

Ze haakten de armen in elkaar.

„Morgen is het kerstfeest,” fluisterde Dorianne en ze snoof diep de geuren van bloeiende struiken op.

„Ben je tevreden?” vroeg Danie.

„Ik weet het niet,” aarzelde ze, „we hebben ons best gedaan, maar het was erg weinig in een land waar zoveel zwarten wonen. Het is maar een kruimeltje goedheid dat we uitgedeeld hebben. We proberen toenadering te zoeken, we proberen hen met het evangelie in aanraking te brengen ...”

Ze wachtte even, maar Danie bleef luisteren.

„Sabina en Harry zijn christenen,” ging ze verder, „ze gaan naar hun eigen kerk, maar ... hun bedden staan op klossen om de boze geesten te weren.

„Wat hebben we bereikt, Danie?”

„Zoek niet naar het resultaat, maar dóe ...”

Ze overwoog zijn antwoord.

„De komst van het Christuskind was ook zo klein, zo onopvallend ...” vond ze een vergelijking.

Danie drukte haar arm.

„We zullen het samen proberen, telkens weer. God zal ons daarvoor moed geven.”

Ze keken naar de sterren. Duizenden pinkelende lichtjes aan de nachthemel.

Er voer een zoele bries door de toppen van de moerbeiboom.

Ver weg klonk de schreeuw van een nachtvogel.